

Vergaderjaar 2007–2008

27 863

Betalingsverkeer

Nr. 28

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2007

Tijdens het Algemeen Overleg van 26 september jl. (Kamerstuk 27 863, nr. 27) inzake diverse onderwerpen omtrent het betalingsverkeer heb ik aan de vaste commissie voor Financiën toegezegd om in een brief toe te lichten op welke manier de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) haar expertise inzet rond de invoering van Single Euro Payments Area (SEPA). Mede uit naam van de minister van Economische Zaken zal ik dit hieronder toelichten.

De NMa houdt toezicht op de naleving van de Mededingingswet (Mw). Hierin is vastgelegd dat het verboden is kartels te vormen (artikel 6 Mw) en om misbruik te maken van economische machtsposities (artikel 24 Mw). Daarnaast toetst de NMa of voorgenomen concentraties de mededinging kunnen belemmeren, met name door het ontstaan of versterken van een economische machtspositie.

De NMa heeft verschillende bevoegdheden om de Mededingingswet te handhaven. De NMa kan onderzoek doen naar mogelijke kartelvorming en misbruik van economische machtsposities. Het doen van marktstudies kan daarbij behulpzaam zijn.

Als de NMa een overtreding van artikel 6 of 24 Mw heeft geconstateerd kan de NMa een sanctie opleggen. De belangrijkste sancties zijn het opleggen van een boete aan een onderneming of aan een natuurlijke persoon en het opleggen van een last onder dwangsom.

Als de geadresseerde of een andere belanghebbende het niet eens is met het sanctiebesluit van de NMa, staat daartegen bezwaar open bij de NMa. Vervolgens staat voor de geadresseerde of een andere belanghebbende hoger beroep open bij de bestuursrechter. Het is ook mogelijk bij de bestuursrechter in beroep te gaan zonder eerst de bezwaarfase van de NMa te doorlopen.

Een concreet voorbeeld van de invulling van de bevoegdheid van de NMa om onderzoek te doen naar de naleving van de Mededingingswet is het consultatiedocument «SEPA en de concurrentie op de Nederlandse betaal-

markt» dat de NMa heeft uitgezet onder alle partijen die betrokken zijn bij de overgang naar SEPA¹. De NMa richt zich met dit document op de gevolgen van SEPA voor de concurrentie in Nederland. Uit reacties op dit consultatiedocument wil de NMa opmaken welke strategieën individuele marktpartijen volgen en welke beslissingen ze nemen in het kader van de invoering van SEPA. Daarnaast vraagt de NMa wat de opvattingen van betrokken partijen zijn over algemene marktontwikkelingen als gevolg van SEPA. Tzamen moet dit de NMa in staat stellen om de gevolgen van SEPA voor de concurrentie in het betalingsverkeer in Nederland te beoordelen.

Naast de genoemde bevoegdheden participeert de NMa in Europese en internationale overleggen over het mededingingsrecht en de handhaving daarvan. Onder voorzitterschap van de NMa heeft de Financial Services Working Group van de European Competition Authorities (ECA, het Europese netwerk van nationale mededingingsautoriteiten) in mei 2006 het rapport «Competition issues in Retail Banking and Payments Systems Markets in the EU» gepubliceerd¹ waarin onder andere aandacht wordt besteed aan SEPA.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de ECA Financial Services Working Group is de SEPA Task Force van het European Competition Network (ECN, het Europese netwerk van nationale mededingingsautoriteiten en het directoraat-generaal Concurrentie van de Europese Commissie) opgericht. In deze Task Force analyseert de NMa samen met de andere mededingingsautoriteiten de mededingingsrisico's van de overgang naar SEPA op Europees niveau. De Task Force wil aan de sector helderheid geven over hoe mededingingsautoriteiten aankijken tegen de afspraken die in het kader van SEPA tussen de banken worden gemaakt. Daarnaast beoogt de Taskforce nationale mededingingsautoriteiten handvatten te geven voor een consistente mededingingsrechtelijke beoordeling van de nationale SEPA migratieplannen.

Tenslotte is de NMa bij de invoering van SEPA een klankbord voor de ministeries van Financiën en Economische Zaken. De expertise van de NMa op het gebied van mededinging en de kennis van actuele ontwikkelingen is behulpzaam bij het vormgeven van beleid op het gebied van betalingsverkeer. Nadat er duidelijkheid is over de uitkomsten van de Europese discussie over nut en noodzaak van interchange fees bij kaartbetalingen en de mededingingsrechtelijke aspecten daarvan, zal de expertise van de NMa bijvoorbeeld kunnen worden ingezet bij de eventuele vormgeving van nationaal beleid op dit gebied.

In de Monitor Financiële Sector 2006¹ (MFS 2006) van de NMa wordt overigens ook een hoofdstuk gewijd aan de introductie van SEPA. Hierin signaleert de NMa een aantal mogelijke mededingingsrisico's bij de invoering van SEPA. Deze risico's zien met name op toetredingsbelemmeringen, afgestemd gedrag en concurrentiebeperkende bundeling. De NMa geeft in de MFS 2006 aan dat zij vervolgonderzoek zal doen naar deze vraagstukken en de ontwikkelingen rond de invoering van SEPA kritisch zal blijven volgen.

De minister van Financiën,
W. J. Bos

¹ Zie ook www.nmanet.nl.